

คำนำ

ความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผลลัพธ์อันพึงปรารถนาของการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายของความมั่นคงคือประชาชน หมายถึงการที่ประชาชนได้รับหลักประกันด้านสิทธิ ความปลอดภัย การสนองตอบต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่ประสบปัญหาความยากจน ไม่สิ้นหวัง และมีความสุข ตลอดจนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการพัฒนาศักยภาพตนเอง โดยประชาชนในที่นี้หมายถึงสมาชิกทุกคนในสังคมไทย

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกระทรวงที่เกิดขึ้นใหม่จากการปฏิรูประบบราชการเมื่อเดือน ตุลาคม พ.ศ 2545 เป็นความคิดริเริ่มของรัฐบาลที่มุ่งจะพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่พึงประสงค์อย่างแท้จริง และนับว่าประเทศไทยเป็นประเทศแรกในโลก ที่ตัดสินใจนำแนวคิดของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติที่ใช้ “ ความมั่นคงของมนุษย์ ” ซึ่งเป็นแนวทางวัดการพัฒนาทางสังคมมาจัดตั้งเป็นชื่อกระทรวง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มอบหมายให้ ที่ปรึกษาวิชาการพัฒนาสังคม (นายแพทย์สุภาชัย สาระจรัส) รับผิดชอบในการรวบรวมเอกสารและจัดสัมมนาทางวิชาการ โดยเรียนเชิญนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาและสหสถาบัน อันได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สมาคมพัฒนาสังคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยได้รับการสนับสนุนจาก กองทุนเพื่อความมั่นคงของมนุษย์ สำนักวิชาการชัยพฤกษ์ มาระดมความคิดเห็นเพื่อศึกษากรอบแนวคิด วิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงของมนุษย์

ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ก่อให้เกิดเอกสารวิชาการเรื่อง “ ทิศทางใหม่ : ความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทย ” นับได้ว่าเป็นเอกสารภาษาไทย ฉบับแรกที่มีเนื้อหาสาระมุ่งเน้นเกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงของมนุษย์ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารนี้จะเป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงนักวิชาการ ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่สนใจศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับเรื่องนี้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอขอบคุณที่ปรึกษาวิชาการพัฒนาสังคมและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้จัดทำเอกสารทางวิชาการเล่มนี้จนประสบผลสำเร็จ

(นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ)

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์